

نظام مفهومی قرآن کریم

ریشه‌ی ۲۱۷

هو الحکیم

برای دستیابی به نقشه‌ی علم، نیاز به نقشه‌ی مفاهیمی داریم که در شکل‌گیری حوزه‌های علمی مورد استفاده قرار می‌گیرد. برای به دست آوردن نقشه‌ی مفاهیم نیز می‌توان از نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم آغاز کرد. در تدوین نقشه‌ی علم مورد نظر ما که زیربنا و شالوده‌ی آن، قرآنی است، ابتدا به نقشه‌ی مفاهیم قرآنی نیاز داریم که برای رسیدن به آن، نخست از نقشه‌ی ریشه‌های قرآنی آغاز می‌کنیم. در این نقشه، ریشه‌ی لغوی مفاهیم قرآنی و روابط آنها به تصویر کشیده می‌شود. قرآن کریم دارای ۱۹۱۹ ریشه می‌باشد که مجموعه‌ی ۱۶۰۹۰ کلمه‌ی مختلف (با در نظر گرفتن اعراب) از آنها مشتق شده است.

در نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم قرآن کریم، برای هر ریشه یک گره در نظر گرفته شده است. مطابق تعریف، دو ریشه با یکدیگر ارتباط دارند، هرگاه یکی از مشتقات آنها در یک آیه همزمان ظاهر شده باشند (هموقوعی). هرچه هموقوعی دو ریشه با یکدیگر بیشتر باشد، یعنی ارتباط آنها قوی‌تر است و در نتیجه ضخامت یال رسم شده بین آن دو ریشه، بیشتر خواهد بود.

در این سند، اطلاعات مربوط به ریشه‌ی شماره‌ی ۳۱۷، «جلد» ثبت شده است. این اطلاعات شامل فهرست مشتقات و تعداد تکرار آنها، فهرست ریشه‌های مرتبط با تعداد هموقوعی و فهرست آیات مرتبط به آن ریشه می‌باشد. همچنین دو نمودار در پیوست این سند وجود دارد که یکی نمودار نقشه‌ی ریشه‌ی «جلد» و یکی نمودار نقشه‌ی مشتقات ریشه‌ی «جلد» می‌باشد.^۱ امید است که این مجموعه و مستندات دیگر آن بتواند زمینه‌ی لازم برای تولید علم قرآن محور را فراهم نماید.

مرکز مطالعات سیستم‌های ترنس‌فیزیکی

شهریورماه ۱۳۸۹

رمضان المبارک ۱۴۳۱

^۱ این اطلاعات از نرم‌افزار «نور الانوار» محصول مرکز تحقیقات علوم کامپیوتری نور، استخراج شده است، که بدین‌وسیله از همکاری آن مرکز برای در اختیار گذاشتن پایگاه داده‌ی ریشه‌ها و کلمات سپاسگزاری می‌شود.

مشخصات

شماره	۳۱۷
ریشه	جلد
تعداد تکرار	۱۳
تعداد مشتقات	۱۱
تعداد ریشه مرتبط	۸۵

فهرست مشتقات

۱. فَاجْلِدُوهُمْ (۱)	۷. جُلُودُهُمْ (۳)	۴. جُلُودًا (۱)	۱. الْجُلُودُ (۱)
	۸. جُلُودٍ (۱)	۵. جُلُودٌ (۱)	۲. جَلَدَةٌ (۱)
۱۱. جُلُودِهِمْ (۱)	۹. فَاجْلِدُوا (۱)	۶. جُلُودَكُمْ (۱)	۳. جَلَدَةٌ (۱)

فهرست ریشه‌های مرتبط

۷۱. کون (۶)	۵۴. ظعن (۱)	۳۶. ربع (۲)	۱۸. ثمن (۲)	۱. ابد (۲)
۷۲. لین (۲)	۵۵. ظنن (۱)	۳۷. رجع (۱)	۱۹. ثنی (۲)	۲. اتی (۲)
۷۳. متع (۱)	۵۶. عذب (۴)	۳۸. ری (۲)	۲۰. جعل (۲)	۳. ااث (۱)
۷۴. مرر (۱)	۵۷. عزز (۲)	۳۹. رثف (۲)	۲۱. جلد (۸)	۴. اخذ (۲)
۷۵. مئی (۲)	۵۸. علم (۱)	۴۰. زنی (۴)	۲۲. جیء (۱)	۵. اخر (۲)
۷۶. نزل (۲)	۵۹. عمل (۲)	۴۱. ستر (۱)	۲۳. حتی (۱)	۶. الله (۱۷)
۷۷. نضج (۲)	۶۰. غیر (۲)	۴۲. سکن (۱)	۲۴. حدث (۲)	۷. اله (۱۷)
۷۸. نطق (۲)	۶۱. فسق (۲)	۴۳. سمع (۲)	۲۵. حسن (۲)	۸. امن (۴)
۷۹. نعم (۱)	۶۲. قبل (۲)	۴۴. سوف (۲)	۲۶. حصن (۲)	۹. انن (۵)
۸۰. نور (۲)	۶۳. قشعر (۲)	۴۵. شبه (۲)	۲۷. حکم (۲)	۱۰. اول (۳)
۸۱. هدی (۶)	۶۴. قلب (۲)	۴۶. شعر (۱)	۲۸. حین (۱)	۱۱. اوی (۲)
۸۲. وبر (۱)	۶۵. قول (۲)	۴۷. شهد (۹)	۲۹. خشی (۲)	۱۲. ائی (۲)
۸۳. وحد (۲)	۶۶. قوم (۱)	۴۸. شیء (۳)	۳۰. خفف (۱)	۱۳. ایی (۲)
۸۴. وله (۱۷)	۶۷. کتب (۲)	۴۹. صلی (۲)	۳۱. خلق (۱)	۱۴. بدل (۲)
۸۵. یوم (۴)	۶۸. کثر (۱)	۵۰. صهر (۱)	۳۲. دین (۲)	۱۵. بصر (۲)
	۶۹. کفر (۲)	۵۱. صوف (۱)	۳۳. ذکر (۲)	۱۶. بطن (۱)
	۷۰. کلل (۵)	۵۲. ضلل (۲)	۳۴. ذوق (۲)	۱۷. بیت (۲)
		۵۳. طوف (۲)	۳۵. ربب (۲)	

فهرست آیات

۱. {النساء - ۵۶} إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا سَوْفَ نُصَلِّيهِمْ نَارًا كَمَا نَصَّجَتْ **جُلُودُهُمْ** بَدَلَتْهَا جُلُودًا غَيْرَهَا لِيَذُوقُوا الْعَذَابَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَزِيزًا حَكِيمًا
۲. {النساء - ۵۶} إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا سَوْفَ نُصَلِّيهِمْ نَارًا كَمَا نَصَّجَتْ جُلُودُهُمْ بَدَلَتْهَا **جُلُودًا** غَيْرَهَا لِيَذُوقُوا الْعَذَابَ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَزِيزًا حَكِيمًا
۳. {النحل - ۸۰} وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمْ مِنْ بُيُوتِكُمْ سَكَنًا وَجَعَلَ لَكُمْ مِنْ **جُلُودِ** الْأَنْعَامِ بُيُوتًا تَسْتَخِفُّونَهَا يَوْمَ ظَعْنِكُمْ وَيَوْمَ إِقَامَتِكُمْ وَمِنْ أَصْوَافِهَا وَأَوْبَارِهَا وَأَشْعَارِهَا أَثَانًا وَمَتَاعًا إِلَى حِينٍ
۴. {الحج - ۲۰} يَصْهَرُ بِهِ مَا فِي بُطُونِهِمْ وَالْجُلُودُ
۵. {النور - ۲} الرَّانِيَةُ وَالرَّانِي فَاجْلِدُوا كُلَّ وَاحِدٍ مِنْهُمَا مِائَةَ جَلْدَةٍ وَلَا تَأْخُذْكُمْ بِهِمَا رَأْفَةٌ فِي دِينِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَلَيْشْهَدَ عَدَابُهُمَا طَائِفَةٌ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ
۶. {النور - ۲} الرَّانِيَةُ وَالرَّانِي فَاجْلِدُوا كُلَّ وَاحِدٍ مِنْهُمَا مِائَةَ **جَلْدَةٍ** وَلَا تَأْخُذْكُمْ بِهِمَا رَأْفَةٌ فِي دِينِ اللَّهِ إِنْ كُنْتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَلَيْشْهَدَ عَدَابُهُمَا طَائِفَةٌ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ
۷. {النور - ۴} وَالَّذِينَ يَزُمُونَ الْمِحْصَنَاتِ ثُمَّ لَمْ يَأْتُوا بِأَرْبَعَةِ شَهَدَاءَ **فَاجْلِدُوهُمْ** ثَمَانِينَ جَلْدَةً وَلَا تَقْبَلُوا لَهُمْ شَهَادَةً أَبَدًا وَأُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ
۸. {النور - ۴} وَالَّذِينَ يَزُمُونَ الْمِحْصَنَاتِ ثُمَّ لَمْ يَأْتُوا بِأَرْبَعَةِ شَهَدَاءَ فَاجْلِدُوهُمْ ثَمَانِينَ **جَلْدَةً** وَلَا تَقْبَلُوا لَهُمْ شَهَادَةً أَبَدًا وَأُولَئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ
۹. {الزمر - ۲۳} اللَّهُ نَزَّلَ أَحْسَنَ الْحَدِيثِ كِتَابًا مُتَشَابِهًا مَثَانِي تَقْشَعِرُّ مِنْهُ **جُلُودُ** الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ ثُمَّ تَلِينُ جُلُودُهُمْ وَقُلُوبُهُمْ إِلَى ذِكْرِ اللَّهِ ذَلِكَ هُدَى اللَّهِ يَهْدِي بِهِ مَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُضَلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ
۱۰. {الزمر - ۲۳} اللَّهُ نَزَّلَ أَحْسَنَ الْحَدِيثِ كِتَابًا مُتَشَابِهًا مَثَانِي تَقْشَعِرُّ مِنْهُ جُلُودُ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ ثُمَّ تَلِينُ **جُلُودُهُمْ** وَقُلُوبُهُمْ إِلَى ذِكْرِ اللَّهِ ذَلِكَ هُدَى اللَّهِ يَهْدِي بِهِ مَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُضَلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ
۱۱. {فصلت - ۲۰} حَتَّىٰ إِذَا مَا جَاءُوهَا شَهِدَ عَلَيْهِمْ سَمْعُهُمْ وَأَبْصَارُهُمْ وَجُلُودُهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ
۱۲. {فصلت - ۲۱} وَقَالُوا **لِجُلُودِهِمْ** لِمَ شَهِدْتُمْ عَلَيْنَا قَالُوا أَنْطَقَنَا اللَّهُ الَّذِي أَنْطَقَ كُلَّ شَيْءٍ وَهُوَ خَلَقَكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ
۱۳. {فصلت - ۲۲} وَمَا كُنْتُمْ تَسْتَتِرُونَ أَنْ يَشْهَدَ عَلَيْكُمْ سَمْعُكُمْ وَلَا أَبْصَارُكُمْ وَلَا **جُلُودُكُمْ** وَلَكِنْ ظَنَنْتُمْ أَنَّ اللَّهَ لَا يَعْلَمُ كَثِيرًا مِمَّا تَعْمَلُونَ